

Lærerveiledning

«Ut å telle insekter» Barnehage

Utviklet av Grønt Flagg og La Humla Suse

Støttet av Miljødirektoratet

Informasjon:

Målgruppe:

2-6 år

Barnehagens fagområder:

Natur, miljø og teknologi

Kommunikasjon, språk og tekst

Kropp, bevegelse, mat og helse

Antall, rom og form

Etikk, religion og filosofi

Nærmiljø og samfunn

Rammeplan for barnehagen

Natur, miljø og teknologi:

Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi skal barnehagen bidra til at barna:

- Opplever og utforsker naturen og naturens mangfold
- Får gode opplevelser med friluftsliv året rundt
- Får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lærer av naturen og utvikler respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen
- Får kjennskap til dyr og dyreliv

Kommunikasjon, språk og tekst:

Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi skal barnehagen bidra til at barna:

- Uttrykker sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter
- Videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd
- Opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale

Kropp, bevegelse, mat og helse:

Gjennom arbeid med kropp, bevegelse, mat og helse skal barnehagen bidra til at barna:

- Opplever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt
- Får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid

Antall, rom og form:

Gjennom arbeid med antall, rom og form skal barnehagen bidra til at barna:

- Oppdager og undrer seg over matematiske sammenhenger
- Utvikler forståelse for grunnleggende matematiske begreper
- Leker og eksperimenterer med tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på
- Undersøker og gjenkjenner egenskaper ved former og sorterer dem på forskjellige måter
- Undersøker og får erfaring med løsning av matematiske problemer og opplever matematikkglede.

Etikk, religion og filosofi:

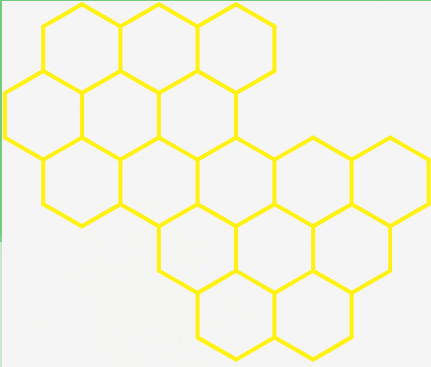
Gjennom arbeid med etikk, religion og filosofi skal barnehagen bidra til at barna:

- Utforsker og undrer seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål
- Får kjennskap til, forstå og reflekterer over grunnleggende normer og verdier

Nærmiljø og samfunn:

Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna:

- Oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikler tillit til deltakelse i samfunnet
- Erfarer at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse
- Utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt

Sammendrag:

Når vi skal gjøre tiltak for insekter og andre artsgrupper er det viktig å vite hvem som finnes hvor. Dette kan folkeforskning bidra med. I undervisningsopplegget «Ut å telle insekter» inviterer vi barnehagebarna med ut i enga, parken, blomsterkassene i gågaten eller i skogkanten for å se hvem som er på jobb i blomstene.

Noen av insektene er nært knyttet til blomstene i naturen og er viktig for både blomsterplanter og for at vi skal få frukt, grønnsaker og dyrefôr. Dette er også ofte insekter med pels eller vinger med fine mønstre, og mange av dem er store og lett å få øye på. Pollinatoren finnes der hvor naturen blomstrer og dufter, og hvor det er mye å bli begeistret over. Selv om vi mennesker har funnet ut en god del, er det fortsatt mye vi ikke vet om hvordan det er å være et insekt og hvilke oppgaver de utfører i samspillet. La nysgjerrigheten blomstre i møte med andre livsformer.

Når vi lærer navn på blomster, biller og bier, blir vi samtidig bedre kjent med naturen rundt oss. Slik får vi gode opplevelser og slik får vi lyst til å ta vare på det vi ser og kjenner. De ville pollinatoren trenger både omsorg og handling. I Norge er mange arter truet av utryddelse. Gjennom undervisningsopplegget «Ut å telle insekter» vil barna bli bedre kjent med humler og enkel artsregistrering.

Vi ønsker at dere bruker #GRØNNSUPERDAG 5.juni, som også er verdens miljødag, til å gå ut å telle insekter. Vi håper dere kan gjøre tellingen 5. juni, men skulle det være mye dårlig vær den dagen eller at du bor i nord og det kanskje er for kaldt fortsatt, så kan dere også gjøre tellingen frem til 15. juni. Da vil deres telling komme med på Grønnsuperdagkartet.

Forberedelse og utstyr:

Undervisningsopplegget består av:

- Materiell om humler (Powerpoint)
- Skjema til registrering
- Power Point presentasjon som kan benyttes på foreldremøte i barnehagen, som forteller om tematikken og som oppmuntrer til aktivitet også hjemme/på fritiden.
- Hov og samleglass dersom barnehagen allerede har dette. Obs! Følg retningslinjer for bruk av hov og samleglass.

Alle funnene vises på
et Norgeskart !

Forslag til gjennomføring av aktiviteten:

Del 1:

Samlingsstund:

Ta utgangspunkt i vedlagte Powerpointpresentasjon for å samtale om humler i samlingsstund. Har noen av barna sett en humle før? Hva vet barna om humler fra før?

Snakk om humlenes kjennetegn som form, farge, pels og vinger.

Snakk om blomster og blomsterstøv. Kanskje noen kjenner til begrepet pollen?

Kanskje noen barn har pollenallergi?

La oss lære fire humlenavn: Steinhumle, Jordhumle, Markhumle og Trehumle

Del 2:

Praktisk del:

Skriv ut et telleskjema.

Bli med ut og la barna være humledetektiver. Gå på tur til et sted der blomster vokser: i enga, parken, blomsterkassene i gågaten, veikanten eller i skogkanten. Tell humler dere ser og hører på turen. Skriv gjerne ned spørsmål og kommentarer.

Det er ikke viktig å lære navn på arter, men det er fint å legge merke til:

- at humler har forskjellige farger og størrelse
- at humler har «pels»
- at humler lager lyd
- at humler liker blomster med spesielle farger
- at pollen kan ha forskjellig farge

Bruk telleskjemaet. En av de voksne noterer for hver gruppe. Barnas jobb er å se og lytte for å finne humlene. Se på hvilken farge humla har på rumpa! Se etter pollen i pelsen og på beina om dere kommer nært nok.

Antall humler dere finner skal summeres og registreres i dette Google skjemaet: [Registreringsskjema \(bhg\): Ut å telle insekter \(google.com\)](#). Da kan dere senere se hvor mange humler som ble funnet på #GRØNNSUPERDAG av barnehagebarn over hele landet.

Linken ligger også på websiden til Grønt Flagg.

Når vi vet hvor humlene lever, kan vi passe bedre på dem!

Forslag til videre arbeid:

Ha en formingsøkt der dere perler humler. Finn strykeperlemønstre på websiden til Grønt Flagg.

Hvorfor folkeforskning for ville pollinerende insekter?

Norge har vedtatt en egen pollinatorstrategi og en tiltaksplan for ville pollinerende insekter. Punkt 1.5 i tiltaksplanen handler om å øke registreringer av insekter innenfor denne gruppen til Artsobservasjoner med 20% fra 2021 til 2025. Folkeforskning er et av virkemidlene som skal brukes for å oppnå målet. La Humla Suse er en ideell organisasjon som leder prosjektet «Den ville pollinatortellingen» knyttet til punkt 1.5 i tiltaksplanen. I «Ut å telle insekter» samarbeider La Humla Suse og Grønt Flagg om å øke artskunnskap og spre kunnskap om folkeforskning som effektivt tiltak for å redde leveområder for de viktige bestøverne våre. Både «Ut å telle insekter» og «Den ville pollinatortellingen» gjennomføres med støtte fra Miljødirektoratet.